

UTTANRÍKISRÁÐIÐ
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS

Ársfrágreiðing 2010

Altjóða menningarsamstarv og neyðhjálp

Formæli	2
Menningarsamstarvspolitikkur Føroya	3
Lógargrundarlag	3
Raðfestingar	4
Fyrisiting	4
Menningarsamstarv Føroya í 2010	5
Samstarvslond	6
Um verkætlanirnar	6
Kambodia	6
Indonesia	7
Gana	9
Eysturtimor	10
El Salvador	11
Lesoto	11
Altjóða malariadagur	12
Neyðhjálp	13
Haiti	13
Pakistan	13
Virksemi hjá ráðgevandi nevdini fyri altjóða menningarsamstarv	14
Um samstarvspartarnar	15
Fíggjarnýtsla 2010	17
Listi yvir menningarland sambært OECD	18

Formæli

Føroyar lótu í 2010 menningarstuðul til seks stórar verkætlanir í Asia, Afrika og Suður Amerika (Kambodia, Indonesia, Gana, Lesoto, El Salvador og Eysturtimor). Stuðulin er latin verkætlanum, ið snúgva seg um heilsu og útbúgving, meðan ein verkætlan snýr seg um at menna fiskivinnu møguleikar í Eysturtimor.

Felags fyri verkætlanirnar er, at tær hava føroyska luttøku, ið inniber at føroyingar ogna sær royndir og kunnleika innan altjóða menningarsamstarv, samstundis sum føroyskur serkunnleiki verður gagnnýttur uttanlands.

Okkara avmarkaða orka, bæði peningaliga og umsitingarliga, ger, at vit noyðast at seta okkum einføld og greið mál fyri okkara menningarsamstarvi. Aðalendamálið er, og skal vera, at bøta um livistøðið í teimum samfeløgum, vit samstarva við. At okkara samfelag eisini kann fáa nógvan lærdóm og neyðugar royndir við at átaka sær størri altjóða leiklut og ábyrgd, er uppafur ein eyðsýndur fyrimunur við slíkum samstarvi.

Vit síggja og hoyra um neyð og máttloysi úti í heimi hvønn dag. Tørvurin á hjálp er ovurhonds stórus. Eg eri sannførdur um, at eitt og hvørt framkomið land hevur ábyrgd av at bøta um fíggjarliga ójavnan í heiminum. Eisini Føroyar.

Í Tinganesi september 2011

Kaj Leo Holm Johannesen
løgmaður

Menningarsamstarvspolitikkur Føroya

Føroyar hava seinastu árin fingið ein alt virknari uttanríkispolitikk, sum er eyðkendur av fleiri og fleiri virkisøkjum. Innan altjóða menningarsamstarv eru Føroyar virknar á altjóða pallinum til tess at betra um búskaparójavnan í heiminum. Føroyar hava latið menningarhjálp síðani fyrst í nítiárunum. Í 2004 varð neyðug lóggáva gjørd á økinum og játtanin var hækkað til 2,7 milliónir um árið. Í 2010 var játtanin 3 milliónir. Harumframt var serstøk játtan á 300.000 kr. til neyðhjálp.

Tað eru í høvuðsheitum tvey sløg av stuðli, tá talan er um menningarsamstarv:

- Stuðul, sum verður latin umvegis vælgerandi felagsskapir, ið nýta stuðulin til arbeiði sítt at basa fátækradømi.
- Skipaður stuðul, ið verður veittur beinleiðis frá einum landi til eitt annað (sonevndur bilateralur stuðul) ella við, at stjórnir lata stuðul umvegis ST-stovnar og Heimsbankan (sokallaður *multilateralur stuðul*).

Grannalond okkara hava verið virkin innan menningarsamstarv í nógv ár. Danmark, Noreg og Svøríki eru nøkur av teimum fáu londunum í heiminum, sum fylgja tilmælunum hjá ST um at lata 0,7 prosent av bruttotjóðarinntøkuni (BTI) til altjóða menningarsamstarv. Hesi lond lata oftast beinleiðis stuðul til fíggjarlógina í samstarvi við stjórnina í móttakaralandinum. Tá talan er um bilateralan stuðul er mannagongdin vanlig hon, at gevaralandið arbeiðir saman við stjórnini í menningarlandinum at orða politikkin á teimum stuðlaðu økjum. Gevaralandið setir í hesum sambandi krøv um, at stjórnin skal halda ásetingar um mannarættindi, góða stjórnarskipan, fólkaræði o.s.fr. Mett verður ikki, at Føroyar við verandi játtan kann seta slík krøv til móttakaralandið, men at avmarkaði stuðulin ger best mun í ítøkiligum og avmarkaðum verkætlanum. Hesin leistur er líkur íslenska leistinum, har menningarstuðul fyrst og fremst verður latin ítøkiligum verkætlanum innan úrvald øki.

Lógargrundarlag

Virkað verður eftir løgtingslóg nr. 44 frá 14. mai 2007 um altjóða menningarsamstarv. Sambært løgtingslógini er høvuðsendamálið við altjóða menningarsamstarvi at virka fyri at minka um

búskaparliga ójavnin í heiminum gjøgnum burðardygt menningarsamstarv. Umframt at virka fyri hesum máli hevur landsstýrið sett sær fyri at skapa føroyingum og føroyska samfelagnum royndir, kunnleika og áhuga fyri triðja heiminum og altjóða viðurskiftum.

Raðfestingar

Í viðmerkingunum til løgtingslógina um menningarsamstarv verður dentur lagdur á, at Føroyar taka undir við ásetingunum hjá ST um, at grundarsteinarnir í menningarsamstarvi eiga at byggja á javnstøðu, fyrilit fyri umhvørvi og fólkaræði. Hesir tríggir grundarsteinar verða nevndir tey trý tvørgangandi fyrilitini og eru týðandi lutir í arbeiðinum at basa fátækradømi. At lata kvinnur verða fyri vanbýti, at fara illa við umhvørvinum og at seta fólkaræðið til vikis eru alt viðurskifti, sum vaksa um fátækradømi og skerja móguleikarnar at vinna á tí.

Við støði í hesum grundarsteinum og í framtíðar menningarmálunum hjá ST, *Millenium Development Goals*, raðfestir Uttanríkisráðið útbúgving og heilsu fremst í menningarsamstarvi. Hetta er grundað á, at útgangsstøðið fyri menningarsamstarvinum er sjálvberandi menning, og tá er útbúgving grundarlagið. Góð heilsa er ein treyt fyri at kunna læra, tí hanga útbúgving og heilsa óloysiliga saman. Fiskivinnuverkætlanir verða somuleiðis raðfestar, tí her hava vit serstaka vitan og førleikar at lata einum menningarlandi. Dentur verður harumframt lagdur á at skapa móguleikar fyri virknari føroyskari luttøku. Hetta verður serliga gjørt við at knýta føroyskar felagsskapir og føroyska serfrøði at verkætlanum.

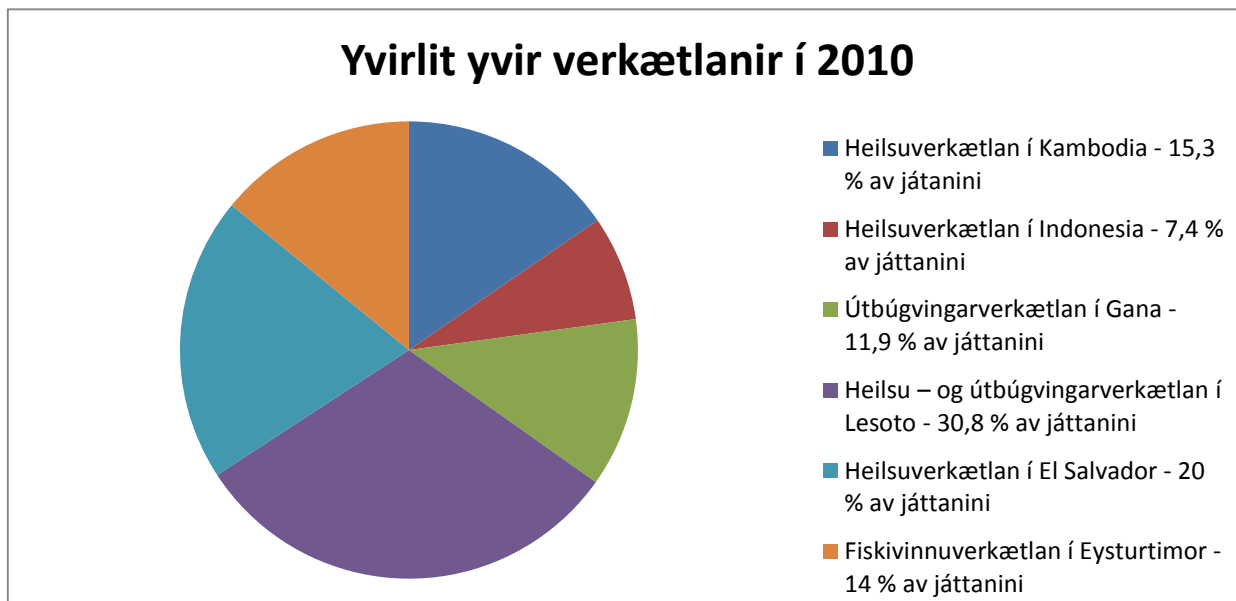
Fyrisiting

Tað eru alt fleiri felagsskapir, bæði føroyskir og útlenskir, sum venda sær til Uttanríkisráðið við umsóknum til verkætlanir. Í kunngerð nr. 72 frá 25. juni 2008 um altjóða menningarsamstarv eru neyvar treytir og reglur fyri, hvør ið kann fáa stuðul, og nær og hvussu stuðul verður játtaður. Her eru at nevna krøv til fíggarætlan, eftirlit, upplýsingarskyldu, roknskap og grannskoðan hjá stuðulsmóttakara og afturrindan av stuðli. Umsøkjarar nýta umsóknarblað, sum tekur støði í formligu krøvunum til stuðul. Málsviðgerðin veður fyrireikað av ráðnum og viðgjørð saman við ráðgevandi nevdini. Til ber at lesa meira um virksema hjá nevdini á s. 14.

Eftirlitið verður framt við frágreiðingum, roknskapi ella grannskoðaðum roknskapi samsvarandi ásetingunum í kunngerðini um altjóða menningarsamstarv. Allir stuðulsmóttakarar undirrita eitt avtaluskjal, eina sokallaða Grant Agreement, har neyvar ásetingar fyri upplýsingarskyldu eru ásettir. Í avtaluni millum Uttanríkisráðið og móttakaran er somuleiðis ásett, at ráðið tilskilar sær rætt at gera eftirlit á staðnum tá ið tað verður mettt neyðugt og/ella hóskandi. Ráðið var ikki á nakrari eftirlitsferð í 2010. Við avmarkaðu fíggarligu orkuni er neyðugt at raðfesta gjølla, hvagar og hvussu ofta ráðið fer á eftirlitsferð. Tað er tó sera umráðandi, at ráðið fremur eftirlitsferðir, bæði fyri at tryggja, at peningurin verður nýttur sum avtalað, men eisini fyri at fáa betri innlit í viðurskiftini og umstøðurnar í teimum londum, vit samstarva við.

Menningarsamstarv Føroya í 2010

Í 2010 var játtanin til menningarsamstarv 3 milliúnir krónur. 70 prosent aa játtanini varð latin umvegis NGO¹ felagsskapir, harímillum føroyskar. 30 prosent varð latið umvegis heimsmatvørufelagsskapin undir Sameindu tjóðum, World Food Programme (WFP). Størsti parturin av játtanini fór til heilsuverkætlanir, harnæst útbúgvingarverkætlanir og 14 prosent til eina fiskivinnuverkætlan. Á myndini niðanfyri sæst, hvussu stuðulin er býttur millum ymsu økini.

¹ NGO er stytting fyri non-governmental organization - ikkistjórnarligir felagsskapir.

Samstarvslond

Stuðul verður bert latin londum, ið OECD² skilmarkar sum menningarlond. OECD ger regluligar bólkingar av, hvørji lond kunnu skilmarkast sum menningarlond, mett eftir BTÚ fyri hvønn íbúgva. Flestøll ídnaðarlond ganga eftir hesi bólking.

OECD lutar menningarlond í fyra bólkar: 1) Least developed countries, 2) Other low income countries, 3) Lower middle income countries and territories, og 4) Upper middle income countries and territories.

Ásetingarnar fevna um allar fyra bólkar. Eitt yvirlit yvir bólkarnar er á s. 18.

Sum sæst á myndini omanfyri, varð stuðulin latin til verkætlanir í Kambodia, Indonesia, Gana, Lesoto, El Salvador og Eysturtimor. Hesi lond vera øll bólkað sum menningarlond sambært OECD. Kambodia, Lesoto og Eysturtimor verða bólkað í bólki 1 (least developed countries). Gana verður bólkað í bólki 2 (other low income countries), meðan Indonesia og El Salvador verða bólkað í bólki 3 (lower middle income countries and territories).

Um verkætlanirnar

Kambodia

Uttanríkisráðið hevur latið stuðul til Reyða Kross í Føroyum tvey ár á rað til eina trý ára heilsu- verkætlan í Kambodia. Føroyski Reyði Krossur stendur fyri verkætlanini í samstarvi við Reyða Kross í Kambodja og danska Reyða Kross. Endamálið við verkætlanini er at bøta um heilsustøðuna hjá íbúgvunum í sjei úrvaldum bygdum í Rattanakiri landslutinum í Kambodja. Barnadeyðin í økinum er sera høgur, og stórir trupulleikar eru við smittandi sjúkum sum malaria og tuberkulum. Orsakað av vantandi atgongd til reint vatn, vantandi reinføri og vánalig kloakkviðurskipti er diarré somuleiðis ein stórir trupulleiki, serliga millum smábørn. Knapt 4000 fólk búgva í økinum.

Verkætlanin er býtt upp í átta lutmál:

² OECD er stytting fyri Organisation for Economic Co-operation and Development.

- 1) Bygdafólkið, og serliga mammur við börnum undir 5 ár, skulu hava heilsufrálæru og kunning um sjúkrafyribyrging
- 2) Bygdafólkið skal hava atgongd til reint drekkivatn og vatn til húsbúruk
- 3) Tey, ið taka sær av börnum, skulu hava frálæru um føðslu til børn
- 4) Persónliga reinføri og kloakkviðurskipti í bygdunum skal betrast
- 5) Heilsufrálæra skal gerast partur av undirvísingini, og tilvitan skal skapast um týðning av skúlagongd millum íbúgvarnar
- 6) Stovnan og virkni av sjálvbodnum Reyða Kross netverkum í hvørjari bygd
- 7) Førlæikin hjá Reyða Krossi í Kambodia at leggja til rættis og standa fyri heilsufrámjandi átøkum skal betrast
- 8) Reyða Kross deildirnar skulu mennast við atlit at arbeiða fyri rættindunum hjá serliga útsettum bólkum.

Annika Hoydal, jarðarmóður, hevur verið send út sum ráðgevi fyri Reyði Kross, í bæði 2009 og 2010, at fylgja gongdini og at veita ráðgeving í sambandi við átøkini. Samanumtikið gongur verkætlanin eftir ætlan. Tó eru nakrar seinkingar m.a. orsakað av trupulleikum at finna vatn og tí at regntíðin gjørdist longri enn væntað. Til ber at síggja ein stuttan film um verkætlanina, ið Durita Hoydal hevur gjørt, á heimasíðuni hjá Reyða Krossi www.redcross.fo.

Indonesia

Uttanríkisráðið hevur latið stuðul til verkætlanina “Indonesian Centre for Breastfeeding Education, Support and Training” (BEST). Endamálið við BEST-verkætlanini er at seta á stovn ein depil, ið veitir fakfólki (ljósmøðrum, læknum og heilsustarvsfólki sum heild) ráðgeving og frálæru innan bróstgeving og smábarnarøkt. Talan er um eitt samstarv millum Kojo sjúkrahúsið í Norður Djakarta og Mercy Corps, har ið felagsskapurin skal standa fyri fyriskipan og íverksetan av deplinum.

Gigni, ið veitir heilsufrøðiligar tænastr til føroyskar smábarnafamiljur, verður nýtt sum fordømi. Tvey fólk frá Gigni hava luttikið í verkætlanini sum ráðgevar og hava starvast á staðnum í nakrar mánaðir. Pinkubarnadeyði er lutfalsliga høgur í Indonesia og megurð er ein trupulleiki. Einans 40 prosent av nýfóðingum í Djakarta fáa móðurmjólk fyrsta tíman eftir føðing og børn fáa í miðal bert móðurmjólk í 18 dagar.

Á myndinni sæst ljósmóðurin, Amkeb Indrawita, ið hefur ábyrgdina av verkætlanini á Kojo Sjúkrahúsinum. Stórir tørvur er á kunning millum heilsustarvsfólk og foreldur um hvønn týdning móðurmjólk, og tætt samband millum mammu og nýfðing, hefur. Tað er vanlig mannagongd, at barnið verður tikið frá mammuni beint aftaná fðing og fær sukurvatn ella eftirgjørda mjólk, tí tað verður ikki hildið, at móðurmjólk er nøktandi fyri barnið.

Mynd: Erin Gray, Mercy Corps.

Fyrirøkur, ið framleiða eftirgjørda mjólk hava stórt vald og ótarnaða atgongd til sjúkrahús í Indonesia við faldarum, plakatum og gávum. Stórir tørvur er tískil á óheftari og sakligari kunning millum heilsustarvsfólk og foreldur um hvønn týdning móðurmjólk hefur. Endamálið við verkætlanini er at fáa mammur at velja bróstageving framum eftirgjørda mjólk til tess at fyrirbyggja pinkubarnadeyða og at betra um heilsustøðuna hjá smábørnum. Støðið verður tikið í tilmælunum hjá United Nation International Children's Emergency Fund (UNICEF) og World Health Organisation (WHO) "Ten steps to Successful Breastfeeding".

Verkætlanin byrjaði í 2009 og endar í 2011. Uttanríkisráðið lat 540.000 kr. til verkætlanina í 2009 og 220.934 kr. í 2010.

Gana

Felagsskapurin CRUDEC - Care For Rural and Deprived Children – stendur fyri verkætlanini, ið hevur til endamáls at veita útbúgvingarmøguleikar til børn við skerdum møguleikum. Felagsskapurin fekk stuðul frá Uttanríkisráðnum í 2009 til at byggja eina skúla og fekk 357.389 kr. í stuðli afturat í 2010 at keypa jørð fyri og at byggja aðru hædd á skúlanum.

Arbeiðið at byggja ovaru hædd á skúlanum er komið væl áleiðis og felagsskapurin væntar at leggja seinastu hond á arbeiðið á heysti 2011.

Mynd: CRUDEC

CRUDEC virkar í býnum Offinso í Gana, har tað búgva umleið 35.000 fólk. Arbeiðsloysið er stórt og fólk í økinum eru fátøk. Flestu familjur vinna sær fyri dagligu føðina við at velja og selja landbúnaðarvørur. Hóast Gana er í menning, og stjórnin er sinnað at menna útbúgvingarmøguleikarnar hjá børnum, so megna almennu skúlarnir ikki at nøkta tørvin. Ein stórir partur av børnunum eru ikki tryggjað dagliga skúlagongd. Nógv foreldraleys børn eru í økinum og familjurnar hava sum heild ilt við at forsyrgja børnunum. Fleiri familjur eru so mikið tengdar at landbúnaðinum, at tey velja at brúka børnini til arbeiðsmegi, heldur enn at senda tey í skúla hvønn morgun.

Umframt at reka skúla hevur felagsskapurin tikið 37 foreldraleys børn til sín. Umstøðurnar at virka undir hava verið sera vánaligar og CRUDEC er tískil farið undir at byggja nýggjan skúla við stuðli úr Føroyum. Tríggir føroyingar, Birita Wardum, Ása Dam á Neystabø og Katrin Dam á Neystabø, ið hava starvast sum sjálvboðin fyri felagsskapin gjøgnum Mellempfolkelig Samvirke, eru knýttir at verkætlanini.

Eysturtimor

Mynd: Mercy Corps

Uttanríkisráðið lat Mercy Corps 419,070 kr. í 2010 til eina viskivinnuverkætlan í Eysturtimor. Endamálið við verkætlanini er at kanna og lýsa fiskivinnumøguleikar í Eysturtimor til tess at økja um fiskivinnuna og inntøkugrundarlagið í tveimum sera fátækum landslutum í landinum. Umframt fíggarligan stuðul inniber samstarvið við Mercy Corps fakliga ráðgeving frá Havstovuni, ið skal samstarva við felagsskapin um at kanna og lýsa fiskivinnumøguleikarnar í Eysturtimor. Eysturtimor er millum tey allar fátækastu londini í heiminum. Ein slík verkætlan kann hjálpa munandi upp á støðuna hjá tí einstaka, bæði í mun til at breyðføða familjuna, men eisini í mun til øktar inntøkumøguleikar.

Eysturtimor er eitt av fátækastu og minst mentu londunum í heiminum. Føðslutrot er ein av høvuðstrupulleikunum í landinum og umleið 65 prosent av íbúgvunum í Eysturtimor fáa ikki nøktandi mat. Fólk liva í høvuðsheitum av landbúnaði og jarðarbrúki, men úrtøkan er ikki høg. Bert nakrar fáar hundrað familjur liva av fiskivinnu í Eysturtimor hóast tilfeingið í havinum er ríkt. Høvuðsorsøkin til hetta er, at fólk hvørki hava neyðugu útgerðina ella vitanina og royndirnar. Við at menna fiskivinnuna í landslutunum ber til at bóta munandi um kosttørvin og inntøkumøguleikar hjá íbúgvunum.

El Salvador

Uttanríkisráðið hefur latið felagsskapinum Christian Aid 600.000 kr. í stuðli til eina verkætlanin í El Salvador. Verkætlanin hefur til endamáls at geva íbúgvunum í La Paz økinum, sum er sera tilafturskomið, betri atgongd til reint drekkivatn og at betra um kloakkviðurskiptini. Mett verður, at fleiri enn 2000 fólk fáa beinleiðis gagn av verkætlanini komandi tvey árin. Verkætlanin verður framd í samstarvi við lokalar felagsskapir í El Salvador. Samstarvað verður eisini við Reyða Kross í Føroyum, og ætlanin er at senda eitt fólk frá Reyða Krossi til El Salvador í eitt styttri tíðarskeið at luttaka í verkætlanini.

Á myndini síggjast fólk frá lokala felagsskapinum APRODEHNI, ið Christian Aid samstarvar við í El Salvador. Tey eru úti og kanna lendið við atlit til hvar brunnar og latrinur skulu gerast. Vánalig kloakkviðurskipti og mangul upp á vatn er ein stórir trupulleiki í økinum. Við hesi verkætlan fáa túsundavís av familjum betri liviumstøður.

Lesoto

900.000 kr. av játtanini vóru latnar Heimsmatvørufelagsskapinum undir Sameindu tjóðum, World Food Programme (WFP). Peningurin fór til eina verkætlan í Lesoto, sum liggur í sunnara partinum av Afrika. Heimsmatvørufelagsskapin hefur arbeitt í landinum síðani 1965 og samstarvar við stjórnina í Lesoto um at veita skúlanæmingum tvær ókeypis máltíðir um dagin. Stjórnin í Lesoto hefur sett sær sum aðalmál at minka um hungurin í landinum og hefur somuleiðis nýtt nógva orku seinastu árin at økja um atgongdina til útbúgving. Fíggjarliga støðan í landinum ger tað tó trupult hjá nógvum børnum at sleppa í skúla. Familjurnar eru illa fyri fíggjarliga, og børnini verða tí send út at arbeiða ístaðin fyri í

skúla. Endamálið við verkætlanini hjá WFP er at tryggja børnum grundleggjandi skúlagongd við at lata teimum tvær ókeypis máltíðir um dagin. Á henda hátt ynskir felagsskapurin at fáa fleiri børn í skúla og at fyribygja, at foreldur taka børn síni úr skúlanum. Máltíðirnar betra somuleiðis um heilsuna og hugsavningarevnini hjá næmingunum, so at tey fáa meira burturúr skúlagongdini.

Hóast Lesotho er eitt av minstu londunum í heiminum, bert 30.000 ferkilometrar til stóddar, eru trupulleikarnir í landinum ómetaliga stórir. Høvuðsorsøkirnar til vánaligu støðuna eru nógvu tilburðirnir av eyðkvæmi, føðslutrot og fátækradømi. Harafturat eru inntøkurnar hjá stjórnini minkaðar nógv seinastu árinum orsakað av altjóða fíggjarkreppuni. Mett verður, at verkætlanin, sum Føroyar stuðla, fer at gagna 80.000 skúlabørnum í fátæka og fjarskotna há- og fjallalendinum í Lesotho.

Altjóða malariadagur

Heimsheilsustovnurin undir Sameindu tjóðum, WHO, heitti í 2010 á heimsins lond um at gera sítt at basa malaria í sambandi við altjóða malariadagin, ið var 25. apríl. Uttanríkisráðið valdi at taka lut í hesum átaki og avrátt varð at lata góðar 30.000 kr. til flugunet. Stuðulin varð latin fyra verkætlanum í Liberia, Gana, Sierra Leona og Kambodia, sum ráðið frammanundan var partur av.

Neyðhjálp

Landsstýrið lat 300.000 kr. í neyðhjálp í 2010. Neyðhjálp verður latin sum bráðfeingis hjálp, tá ið vanlukkur eru, og støða verður tikin í hvørjum einstøkum føri til, hvussu peningurin best verður til gagns. Neyðhjálp verður latin gjøgnum hjálparfelagsskapir. Í 2010 var játtanin nýtt í sambandi við ógvusliga jarðskjálvtan í Haiti og vatnflóðina í Pakistan.

Haiti

Haiti varð rakt av einum sera ógvusligum jarðskjálvta 12. januar 2010. Jarðskjálvtin hevði við sær, at umleið 200.000 fólk lótu lív, meðan umleið 300.000 fólk komu til skaða. Mett var somuleiðis, at umleið 1,5 milliónir fólk gjørdust heimleys.

Myndugleikarnir á staðnum boðaðu frá, at teimum millum annað tørvaði heilivág, neyðhjálpárútgørd, bjargingarfólk og læknahjálp. Uttanríkisráðið gjørdi í hesum sambandi av at lata 150.000 kr. í neyðhjálp til Haiti. Hjálpin úr Føroyum varð latin gjøgnum føroyska Reyða Kross, ið fylgdi áheitanini frá Altjóða Reyða Krossi um, hvat hjálpin skuldi nýtast til.

Pakistan

Pakistan varð rakt av einari ógvuslig vatnflóð í juli 2010. Sambært ST lótu meira enn 1.200 fólk lív orsakað av vatnflóðini, meðan 2 milliónir mistu hús og heim. Tilsaman 14 milliónir fólk vórðu rakt av vanlukkuni, sum oyðilegði vegir og brýr og alla grøðina. Støðan var truplast í útnyrðingspartinum av landinum, har ið tað ikki var atkomiligt fyri vanligari ferðslu.

Uttanríkisráðið lat 150.000 kr. í neyðhjálp til Pakistan. Hjálpin varð latin gjøgnum føroyska Reyða Kross, sum harumframt skipaði fyri einari innsavnan í sambandi við vanlukkuna. Neyðhjálpin úr Føroyum varð nýtt til tjöld, køksútbúnaði og útgerð til at fáa reint vatn til vega við.

Virksemi hjá ráðgevandi nevdini fyri altjóða menningarsamstarv

Til tess at fremja lógina um altjóða menningarsamstarv í verki, er sett ráðgevandi nevnd, sum arbeiðir eftir ásettari fyriskipan. Nevndin hevur formann og fýra limir, sum landsstýrismaðurin tilnevnir at sita í fýra ára skeið. Í nevdini eru Marita Rasmussen, forkvinna, stjóri í Vinnuhúsinum, Snorri Brend, næstformaður, blaðmaður, Lars Thostrup, stjóri í NORA, Heðin D. Poulsen, løgfrøðingur og Óluva Niclasen, deildarleiðari á Heilsufrøðiligu Starvsstovuni³.

Uppgávan hjá ráðgevandi nevdini er at veita landsstýrismanninum ráð um, hvussu lógin um altjóða menningarsamstarv skal fremjast í verki. Nevndin hittist umleið seks ferðir um árið til umrøðu av málum, ið eru viðkomandi fyri at fremja lóggávuna í verki. Allar umsóknir um menningarsamstarv verða lagdar fyri nevdina til ummælis.

Skipað verður fyri einum evnisdagi um árið fyri nevdina, har viðkomandi evni verða umrødd. Í 2010 varð evnisdagurin skipaður á tann hátt, at umboð fyri føroyskar hjálparfelagsskapir, ið hava samstarvað við Uttanríkisráðið, vóru bodnir við. Á evnisdegnum, ið var 16. februar, varð greitt frá, hvussu lóggáva og umsiting virkar, og hvussu ráðgevandi nevndin arbeiðir. Annika Hoydal, ljósmóður, greiddi frá sínum royndum at arbeiða í frumskógini í Kambodia fyri Reyða Kross. Tommy Petersen greiddi frá sínum royndum at vera við til at byggja upp professionella fyrisiting í sínum arbeiði fyri DANIDA í Nepal, Basra og í Kairo. Heri Kjarbo, sum hevur verið í Tansania fyri Heimamissionina í nógv ár, greiddi somuleiðis frá sínum royndum. Harumframt helt Jóannes Jacobsen, Ph.d í búskaparfrøði, ein fyrilestur um sambandið millum livialdur og búskaparvøkstur.

Aftaná var orðaskifti um, hvat ið Føroyar eiga at leggja dent á í altjóða menningarsamstarvi. Niðurstøðurnar millum luttakararnar vóru, at upphæddirnar vit lata gera stóran mun, hóast tær eru smáar, at vit mugu arbeiða saman tvørtur um áhugamørk og soleiðis fáa meiri burturúr, og at vit mugu tryggja, at samstarvspartarnir í menningarlandunum kenna, at teir eiga part í verkætlanunum.

³ Nýggj nevnd varð tilnevnd 28. mars 2011. Nýggju limirnir í nevdini eru: Jens Helgi Toftum, formaður, Annika Hoydal, næstforkvinna, Heri Kjarbo, Nicolina Lamhauge og Tommy Petersen.

Um samstarvspartarnar

Care for Rural Deprived Children (CRUDEC)

CRUDEC er ein lokalur hjálparfelagsskapur, sum varð settur á stovn í Gana í 2004. Felagsskapurin er skrásettur hjá myndugleikunum, og dagligur leiðari er Charlotte Ahenkang. Høvuðsendamálið hjá felagsskapinum er at betra um umstøðurnar hjá børnum, sum vaksa upp undir fátøkum korum við at veita teimum útbúgvingarmøguleikar.

Christian Aid

Felagsskapurin Christian Aid var stovnaður sum eitt kirkjuligt samtak aftaná annan heimsbardaga til tess at hjálpa evropeiskum flóttafólki, ið høvdu mist alt undir krígunum. Tað vóru bretskir og írskir kirkjuleiðarar, ið tóku stig til at stovna felagsskapin, sum byggir á kristnu trúna, men sum virkar fyri øll uttan mun til átrúnað. Felagsskapurin virkar í dag í 50 ymiskum londum.

www.christianaid.org/uk

Mercy Corps

Mercy Corps er ein hjálparfelagsskapur, ið byrjaði sítt virki í 1979 undir heitinum “*Save the Refugees Fund*” við tí endamáli at veita flóttafólki í Kambodja neyðhjálp. Í 1982 skifti felagsskapurin navn til Mercy Corps og fór nú at arbeiða við meira langtíðar málum til tess at basa fátækradømi og hungursneyð. Høvuðsendamálið hjá felagsskapinum er at berjast niður líðing, fátækradømi og kúgan við at hjálpa fólki at byggja trygg, produktiv og rættvís samfeløg. Felagsskapurin hevur høvuðssæti í USA og arbeiðir í 40 londum.

www.mercycorps.org

Reyði Krossur

Reyði Krossur í Føroyum varð stovnaður í 1926 við tí endamálið at veita hjálp til teirra, ið høvdu hjálp fyri neyðini, bæði í Føroyum og úti í heimi. Reyði Krossur í Føroyum er limur í altjóða Reyða Krossi umvegis Dansk Røde Kors. Altjóða Reyði Krossur er ein heimsúmfatandi felagsskapur við deildum í 186 londum. Felagsskapurin er serliga kendur fyri sín leiklut í sambandi við náttúruvanlukkur og í krígsstøðu, har Reyði Krossur hevur lógarásettan rætt at vitja fongsul.

www.redcross.fo www.icrc.org

World Food Programme (WFP)

WFP er heimsmatvøru felagsskapurin undir Sameindu tjóðum, ið varð settur á stovn í 1963. Endamálið er at basa hungursneyð kring heimin og at veita skjóta og munagóða hjálp í sambandi við kreppur og vanlukkur. WFP arbeiðir somuleiðis við langtíðar málum um at betra matvøru trygdina í teimum londum, har felagsskapurin arbeiðir.

www.wfp.org

Fíggjarnýtsla 2010

Meningarsamstarv

Verkætlan	Land	Upphædd
Altjóða Malariadagur		31.000 kr.
Christian Aid	El Salvador	600.000 kr.
CRUDEC	Gana	357.389 kr.
Mercy Corps	Indonesia	220.934 kr.
Mercy Corps	Eysturtimor	419.070 kr.
Reyði Krossur	Kambodia	458.600 kr.
WFP	Lesoto	924.971 kr.
Annað		42.623 kr.
Avlop frá eldri verkætlan		+73.623 kr.
Tilsamans		2.943.906 kr.

Neyðhjálp

Verkætlan	Land	Upphædd
Reyði Krossur	<i>Haiti</i>	150.000 kr.
Reyði Krossur	<i>Pakistan</i>	150.000 kr.
Tilsamans		300.000 kr.

Listi yvir menningarland sambært OECD

DAC List of ODA Recipients

Effective for reporting on 2009 and 2010 flows

Least Developed Countries	Other Low Income Countries (per capita GNI < \$935 in 2007)	Lower Middle Income Countries and Territories (per capita GNI \$936-\$3 705 in 2007)	Upper Middle Income Countries and Territories (per capita GNI \$3 706-\$11 455 in 2007)
Afghanistan	Côte d'Ivoire	Albania	*Anguilla
Angola	Ghana	Algeria	Antigua and Barbuda ¹
Bangladesh	Kenya	Armenia	Argentina
Benin	Korea, Dem. Rep.	Azerbaijan	Barbados ²
Bhutan	Kyrgyz Rep.	Bolivia	Belarus
Burkina Faso	Nigeria	Bosnia and Herzegovina	Belize
Burundi	Pakistan	Cameroon	Botswana
Cambodia	Papua New Guinea	Cape Verde	Brazil
Central African Rep.	Tajikistan	China	Chile
Chad	Uzbekistan	Colombia	Cook Islands
Comoros	Viet Nam	Congo, Rep.	Costa Rica
Congo, Dem. Rep.	Zimbabwe	Dominican Republic	Croatia
Djibouti		Ecuador	Cuba
Equatorial Guinea		Egypt	Dominica
Eritrea		El Salvador	Fiji
Ethiopia		Former Yugoslav Republic of Macedonia	Gabon
Gambia		Georgia	Grenada
Guinea		Guatemala	Jamaica
Guinea-Bissau		Guyana	Kazakhstan
Haiti		Honduras	Lebanon
Kiribati		India	Libya
Laos		Indonesia	Malaysia
Lesotho		Iran	Mauritius
Liberia		Iraq	*Mayotte
Madagascar		Jordan	Mexico
Malawi		Kosovo ³	Montenegro
Maldives		Marshall Islands	*Montserrat
Mali		Micronesia, Federated States	Nauru
Mauritania		Moldova	Oman ¹
Mozambique		Mongolia	Palau
Myanmar		Morocco	Panama
Nepal		Namibia	Serbia
Niger		Nicaragua	Seychelles
Rwanda		Niue	South Africa
Samoa		Palestinian Administered Areas	*St. Helena
São Tomé and Príncipe		Paraguay	St. Kitts-Nevis
Senegal		Peru	St. Lucia
Sierra Leone		Philippines	St. Vincent and Grenadines
Solomon Islands		Sri Lanka	Suriname
Somalia		Swaziland	Trinidad and Tobago ²
Sudan		Syria	Turkey
Tanzania		Thailand	Uruguay
Timor-Leste		*Tokelau	Venezuela
Togo		Tonga	
Tuvalu		Tunisia	
Uganda		Turkmenistan	
Vanuatu		Ukraine	
Yemen		*Wallis and Futuna	
Zambia			

*Territory.

(1) Antigua & Barbuda and Oman exceeded the high income country threshold in 2007. In accordance with the DAC rules for revision of this List, both will graduate from the List in 2011 if they remain high income countries until 2010.

(2) Barbados and Trinidad & Tobago exceeded the high income country threshold in 2006 and 2007. In accordance with the DAC rules for revision of this List, both will graduate from the List in 2011 if they remain high income countries until 2010.

(3) This does not imply any legal position of the OECD regarding Kosovo's status.